

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI**

**NIZOMIY NOMIDAGI
TOSHKENT DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI**

“KELISHILDI”

Nizomiy nomidagi TDPU
rektori **A.Yu.Umarov**
2020-yil “25” UOHH

“TASDIQLAYMAN”

Oliy va o‘rta maxsus ta‘lim
vazirligi
2020-yil “25” UOHH

**KASBIY (IJODIY) IMTIHON DASTURI VA
BAHOLASH MEZONI**

**Cholg‘u ijrochiligi va xonandalik mahorati, Musiqa nazariyasi va
solfedjio fanlari**

**5111100 - Musiqa ta‘limi
bakalavriat ta‘lim yo‘nalishi barcha ta‘lim shakllari uchun**

Toshkent – 2020

Dastur Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti o'quv-uslubiy Kengashida ko'rib chiqilgan va ma'qullangan (2020-yil 18-iyundagi 11-sonli majlis bayoni).

Tuzuvchilar: **Q.B. Panjiyev** – Nizomiy nomidagi TDPU Musiqiy ta'lim kafedrası dotsent v.b. san.f.n
D.A. Karimova – Nizomiy nomidagi TDPU Musiqiy ta'lim kafedrası dotsenti
G.A. Ibrahimjanova – Nizomiy nomidagi TDPU Musiqiy ta'lim kafedrası katta o'qituvchisi
S.M.Mannapov – FarDU Musiqiy ta'lim kafedrası mudiri, professor
A.J.Allanov – Nukus DPI Musiqiy ta'lim kafedrası mudiri
Sh.N.Mustafoyev – SamDU Musiqiy ta'lim kafedrası mudiri, PhD doktori
M.K.Murodov - QarDU Musiqiy ta'lim kafedrası mudiri
B.M.Raximov – UrDU Musiqiy ta'lim kafedrası mudiri

Taqrizchilar: **M. Axmedov** - O'zbekiston davlat konservatoriyasi Musiqiy pedagogika kafedrası dotsent, p.f.n.
Sh.N. Rahimov – Nizomiy nomidagi TDPU “Musiqiy ta'lim” kafedrası dotsenti

I. Kirish

5111100 - Musiqa ta'limi ta'lim yo'nalishi bo'yicha kasbiy (ijodiy) imtihon dasturi akademik litsey va kasb-hunar kollejlari, bolalar musiqa va san'at maktablari hamda umumiy o'rta maktablarining musiqa madaniyati fani dasturi asosida tuzilgan bo'lib, bakalavr darajasini olish uchun O'zbekiston Respublikasi pedagogika oliy ta'lim muassasalari abituriyentlari uchun mo'ljallangan.

Ushbu dastur cholg'u ijrochiligi va xonandalik mahorati, musiqa nazariyasi va solfedjio fanlari bo'yicha abituriyentlarning musiqiy ta'lim sohasida nazariy va amaliy bilimlarini aniqlash maqsadida tuzilgan.

II. Ijodiy imtihonlarning maqsad va vazifalari

5111100 - Musiqa ta'limi ta'lim yo'nalishida bo'lajak musiqa o'qituvchilarini tayyorlash bo'yicha kasbiy (ijodiy) imtihonlar abituriyentlarning shu sohaga bo'lgan qiziqishi, bilim darajasi va kelajakda musiqa ta'limi sohasi kasbida faoliyat yuritish kompetensiyalarini belgilash maqsadida ishlab chiqilgan.

Mazkur ijodiy imtihonning asosiy vazifasi abituriyentlarning boshlang'ich musiqa savodi, biror bir cholg'u asbobida ijro eta olish ko'nimasini, xonandalik mahoratini aniqlash, musiqa asarlari namunalarini bilish, o'zbek va chet el ijodkorlari faoliyati, musiqa ijrochiligi, vokal, xor, an'anaviy xonandalik mahoratini, ansambl, orkestr, bastakorlar va kompozitorlar ijodini, mashhur sozanda va xonandalar ijodiy faoliyatini, musiqiy atama va iboralarni, musiqa janrlari, musiqada zamonaviylik va an'anaviylik tendentsiyalarini, zamonaviy musiqa, milliy estrada musiqasi va uning ijrochilari kabi mavzular asosida milliy musiqa madaniyatimizni o'zlashtirganlik darajasini aniqlashni va baholashni nazarda tutadi.

Bunda cholg'u ijrochiligi bo'yicha biror bir cholg'u asbobida o'zbek yoki chet el musiqa asarlarini ijro eta olish ko'nikmasini egallaganlik darajasi; musiqa asarini toza, sof hamda dinamik, temp va ritmik jihatdan aniq va to'g'ri ijro etishi; musiqa cholg'usini chuqur his eta olishi; ritm, garmonik ohanglarni ijro etishda barmoq harakatlarini to'g'ri bajarishi; ijro etayotgan asarning muallifi, cholg'u asbobi turi, nomi, tarixi haqida hamda milliy cholg'ular to'g'risida aniq ma'lumotlarga egaligi. Xonandalik bo'yicha xonandalik janrlari; ijro etayotgan asarning nomi, muallifi, janri xususida batafsil ma'lumotlarga ega ekani; ijroda sof intonatsion qoidalarga to'la amal qilishi, tonallikni ushlay olish ko'nikmasiga egaligi; tajribasi, ovoz, nafas va ularni ishlata olish mahorati, bu borada orttirgan tajribasi; vokal, xor, estrada, an'anaviy xonandalik asarlarini ijro eta olish mahorati, yo'llari, maktabi, tajribalari haqida bilimlarga egaligi; bastakor, kompozitorlar va ularning faoliyati, ular yaratgan musiqiy asarlarni bilishi;

musiqa nazariyasi va solfedjio fanidan mazkur fanda musiqiy tizim, tovush, nota yozuvi qonun-qoidalari, metr, ritm, temp, lad, tonallik, tonalliklar kvarta-kvinta doirasi, turli xil major va minor gammalar, xalq ladlari, interval, akkord, alteratsiya, xromatizm, tonalliklar pog'onadoshligi, modulyatsiya va og'ishma, transpozitsiya, kuy, musiqa bezaklari xususida nazariy bilimlar; bir ovozli

kuylarni, tovushdan va tonallikda major, minor hamda xalq ladlari tovushqatorlarini, xromatik gamma, turli xil interval va akkordlarni yechilishlari bilan yozma ravishda va fortepianoda tuzib sof intonatsiyada kuylash, musiqa elementlarini tinglab aniqlash ko'nikmalar, talab etiladi.

Shu bilan birga, ijodiy imtihonda abituriyentlar, avvalo, musiqa san'atining inson hayotida tutgan o'rni va ahamiyati, yoshlarni aqliy, axloqiy, jismoniy va ma'naviy kamol topishidagi roli; milliy ong, milliy tafakkur, milliy g'urur, Vatanni sevish uni ardoqlash hislarini shakllantirishdagi ahamiyati haqida aniq tushunchaga ega bo'lishlari; musiqa san'ati vositasida milliy g'oyani o'quvchi-yoshlar qalbiga singdirib borish yo'llarini tasavvur qila olishlari; mustaqillik yillarida O'zbekistonda san'at va musiqiy ta'limni yuksak rivoj topganligi haqida asosli va mantiqli fikr-mulohaza yurita olishlari talab etiladi.

III. Abiturientning bilimiga qo'yiladigan talablar

Abituriyent cholg'u ijrochiligi va xonandalik mahoratini egallagan bo'lishi, uni namoyish eta olishi hamda musiqiy-nazariy bilimlarni hamda atama va tushunchalarni bilishi, musiqa elementlarini kuylash va tinglab aniqlab berishi, notaga qarab kuylab berishi lozim.

IV. Ijodiy imtihon o'tkazish tartibi

Kasbiy ijodiy imtihon ikkita fan bo'yicha o'tkaziladi, har bir fan bo'yicha abituriyent bilimi va ijodiy mahorati alohida baholanadi. To'plangan ballar umumlashtiriladi va qabul komissiyasiga taqdim etiladi.

Cholg'u ijrochiligi va xonandalik mahorati fani bo'yicha ijro etilgan asarlar ro'yxati (repertuar), abituriyent tomonidan yozma tarzda imzolangan holda ijodiy imtihon komissiya raisiga topshiriladi.

Musiqa nazariyasi va solfedjio fani bo'yicha egallagan nazariy bilimlari yozma ish, diktant, tinglab kuylash, tinglab chalib berish, tinglab aniqlash kabi qator topshiriqlar asosida aniqlanadi.

Kasbiy (ijodiy) imtihonlarning umumiy bali – **189** ni tashkil etadi.

1. Cholg'u ijrochiligi va xonandalik mahorati fanidan – **96 ballgacha**;

2. Musiqa nazariyasi va solfedjio fanidan – **93 ballgacha**.

Cholg'u ijrochiligi va xonandalik mahorati, musiqa nazariyasi va solfedjio fanlaridan kasbiy (ijodiy) imtihon uchun jami bir soat (60 daqiqa) vaqt ajratiladi.

V. Kasbiy (ijodiy) imtihon mazmuni

V. 1.1. Cholg'u ijrochiligi va xonandalik mahorati

a) baholash mezonlari:

ushbu imtihonda abituriyentdan mazmuni, shakli, xarakteri va ijroviy murakkabligi bo'yicha turlicha bo'lgan uchta musiqa asarini ijro etishi talab qilinadi. Shuningdek, qo'shimcha tarzda O'zbekiston Respublikasi Davlat Madhiyasini chalib berishi, O'zbekistonning mashhur kompozitorlari va taniqli bastakor-sozandalarini bilishi, mustaqillik yillarida respublikamizda musiqa

san'atini rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan ishlar haqida o'z fikrlarini bayon qilishi talab etiladi.

№	Cholg'u ijrochiligi bo'yicha ijro etiladigan asar janri va og'zaki savol-javob mazmuni	Ballar taqsimoti
1-asar	Yirik shakldagi asar (sonatina, sonata, variatsiya, konsert va bosh.)	0 - 18
1a. asar yuzasidan og'zaki javob	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va bastakori to'g'risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo'llangan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyati.	0 - 3
2-asar	Polifoniya (Invensiya, Fuga, Preljudiya va fuga, va bosh.) // O'zbek xalq kuylari va bastakorlarning cholg'u kuylari.	0 - 18
2a. asar yuzasidan og'zaki javob	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va bastakori to'g'risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo'llangan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyati	0 - 3
3. Og'zaki javob (kollokvium)	Musiqiy cholg'ular tarixi va ularning xususiyatlari, cholg'u musiqaning ijtimoiy hayotda tutgan o'rni hamda ahamiyati to'g'risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo'llangan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyati.	0 - 6
Jami		48

Izoh: kasbiy (ijodiy) imtihon komissiyasi musiqiy cholg'ular bilan ta'milash majburiyatini olmaydi. Abiturientlar ijro etadigan musiqa cholg'usini o'zi bilan birga olib keladi va sozlagan holda ijro etadilar. Kasbiy (ijodiy) imtihon jarayonida kontsertmeyster jo'rligidan foydalanishga yo'l qo'yilmaydi.

Kasbiy (ijodiy) imtihon komissiyasi a'zolari o'zlarining ixtisoslik sohasidan kelib chiqqan holda abiturient bilimini baholaydi. Baholar umumlashgan holda e'lon qilinadi.

Abiturientga har bir asar ijrosiga 2-3 daqiqa, 2 ta asarni ijro etishi uchun uzog'i bilan 4-6 daqiqa vaqt beriladi. O'zbek milliy cholg'ulari va ularning tarixiga oid savol-javob uchun 4 daqiqa vaqt ajratiladi.

Cholg'u ijrochiligi bosqichi (qismi) uchun jami 10 daqiqagacha vaqt ajratiladi.

b) taxminiy asarlar ro'yhati

Fortepiano:

1. Yirik shakldagi asarlar: N.Zakirov "Sonata", F.Nazarov "Konsert", M.Klementi, L.Betxoven, Y.Gaydn, V.A.Motsart, F.Shubert, M.I.Glinka, A.K.Glazunov va boshqa chet el kompozitorlari sonatina, sonata va konsertlari.

2. Polifonik asarlar: I.S.Baxning "Frantsuz syuitalari", ikki va uch ovozli invensiyalari, XTK 1-tom prelyudiya va fugalari, shuningdek G.Gendel, R.Shuman, M.I.Glinka, A.K.Glazunov, D.D.Shostakovich, G.Mushel kabi kompozitorlarning polifonik asarlari.

3. Pyesa: F.Shopen, Y.Brams, F.List, E.Grig, P.I.Chaykovskiy, S.Raxmanin, M.Ashrafiy “So‘zsiz qo‘shiq”, X.Azimov “Noktyurn”, P.Xalikov “Dutor navolari” va boshqa asarlar, shuningdek K.Cherni, M.Klementi, I.Mosheles, F.Shopen va boshqa kompozitorlar etyudlari.

O‘zbek xalq cholg‘ularida:

1. Yirik shakldagi asarlar: O‘zbekiston va chet el kompozitorlarining sonatina, sonata, konsert v.boshq.

2. O‘zbek xalq kuylari: “Dugoh”, “Segoh”, “Yolg‘iz”, “Navruzi ajam”, “Rajabiy”, “Qo‘shchinor”, “Tanovor”, “Munojot” va boshq.

3. O‘zbekiston kompozitorlarining asarlari: F.Vasilev qayta ishlagan “Dutor bayoti”, M.Bafoyev “Poema”, F. Nazarov “Poema”si, D.Zakirov “Qo‘shiq va raqs”, “Ko‘rmadim” T.Jalilov, “Otmagay tong” va boshq.

V. 1.2. Xonandalik mahorati

a) baholash mezonlari

Ushbu imtihonda abituriyentdan musiqa asarining mazmuni, shakli, xarakteri va ijroviy murakkabligi bo‘yicha turlicha bo‘lgan uchta musiqa asarini kuylab berishlari talab etiladi. Shuningdek, O‘zbekiston Respublikasi Davlat Madhiyasini kuylab berishi, O‘zbekistonning mashhur kompozitorlari va taniqli bastakor-sozandalarini bilish va mustaqillik yillarida respublikamiz san‘atini yanada rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan ishlar haqida o‘z fikrini bayon etishi talab etiladi.

№	Xonandalik mahorati bo‘yicha ijro etiladigan asar janri va og‘zaki savol-javob	Ballar taqsimoti
1-asar	Maqom, an‘anaviy xonandalik, o‘zbek va chet el kompozitorlarining ariya, romans, estrada qo‘shiqlari	0 - 18
1a. asar yuzasidan og‘zaki javob	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va kompozitor//bastakori to‘g‘risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo‘llangan nutqning ifodaligi) va pedagogik mahorati	0 - 3
2-asar	Umumiy o‘rta ta‘lim maktablarining 5-, 6-, 7- sinf musiqa madaniyati fani dasturidan o‘rin olgan qo‘shiqlardan namunalar	0 - 18
2a. asar yuzasidan og‘zaki javob	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va kompozitor//bastakori to‘g‘risidagi bilimlari nutqi (maxsus atamalar qo‘llangan nutqning ifodaligi) va pedagogik mahorati	0 - 3
3. Og‘zaki javob (kollokvium)	Xonandalik tarixi, ularning ijtimoiy hayotda tutgan o‘rni va ahamiyati hamda o‘zbek va chet el kompozitor (bastakor)lari to‘g‘risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo‘llangan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyati.	0 - 6
Jami		48

Izoh: abituriyentlar xonandalikdan kasbiy (ijodiy) imtihon vaqtida o'zi ixtiyoriy cholg'u asbobida chalib, ijro qilishi mumkin. Abiturientlarning iqtidorini va ijodiy qobiliyatini baholash shaffofligini ta'minlanish uchun kasbiy (ijodiy) imtihon jarayonida kontsertmeyster jo'rligidan foydalanishga yo'l qo'yilmaydi.

Kasbiy (ijodiy) imtihon komissiyasi a'zolari o'zlarining ixtisoslik sohasidan kelib chiqqan holda abituriyent bilimni baholaydi. Baholar umumlashgan holda e'lon qilinadi.

Abituriyentning 2 ta xonandalik asarini ijro etish uchun har bir asar ijrosiga 2-3 daqiqa, 2 ta asarni ijro etishi uchun uzog'i bilan 4-6 daqiqa vaqt beriladi. O'zbek xonandalik asarlari, janrlari va ularning tarixiga oid savol-javob uchun 4 daqiqa vaqt ajratiladi.

Jami xonandalik asarlari ijrosi bo'yicha 10 daqiqagacha vaqt ajratiladi.

Cholg'u ijrochiligi va xonandaligi fani bo'yicha xonandalik asarlari alohida va cholg'u ijrochiligi bo'yicha ijro etilgan asarlar alohida ijro etiladi, va umumiy 96 ball hisobidan baholanadi. Baholar qaydnomada aks ettiriladi.

b) taxminiy asarlar ro'yxati

1. O'zbek va chet el kompozitorlari operalaridan ariya, romans, estrada qo'shiqlari.

2. Umumta'lim maktabining 5-, 6-, 7- sinf musiqa madaniyati fani dasturidan o'rin olgan qo'shiqlar.

3. O'zbek va chet el xalq qo'shiqlari – "Omon yor", "Tanovar", alla, to'y marosim qo'shiqlari, yalla, lapar va h.k.

V. 2. Musiqa nazariyasi va solfedjio

a) baholash mezonlari

Musiqiy tovush va uning xususiyatlari, musiqiy tizim tovushqatori. Musiqaviy soz, temperatsiyalangan soz. Tovushlarning harfiy tuzilmada ifodalanishi. Tovushlar, interval, akkordlar engarmonizmi. Nota yozuvi, nota cho'zimlari va ularga qo'yiladigan tovushlar cho'zimini uzaytiruvchi qo'shimcha belgilar, nota yozuvini qisqartirish belgilari. Metr, ritm, sinkopa, cho'zimlarning turkumlanishi. Oddiy, murakkab, aralash va o'zgaruvchan metrlar va o'lchovlar. Oddiy va tarkibli intervallar. Diatonik va xromatik intervallar. Intervallarning engarmonik tengligi. Intervallarning aylanishi. Ohangdosh (konsonans) va noohangdosh (dissonans) intervallar. Alteratsiya. Lad. Tonallik. Turg'un va noturg'un tovushlar hamda ularning yechilishi. Major va minor ladi. Uchtovushlik va ularning aylanmalari. Septakkord va ularning aylanmalari. Og'ishma, modulyatsiya, transpozitsiya kabi mavzulardagi nazariy materiallarni bilish.

Major, minor, xalq lادلari tovushqatorlari, intervallar, uchtovushliklar va septakkordlar hamda ularning aylanmalarini berilgan tovushdan va ko'rsatilgan tonallikda tuzib va kuylab berish. Kalmikov va Fridkin "Bir ovozli solfedjio" o'quv qo'llanmasidan berilgan kuy misolini notaga qarab kuylash. Interval, akkord, lad tovushqatorlarini tinglab aniqlash.

№	Musiqa nazariyasi (solfedjio) vazifalar turlari	ballar taqsimoti
1.	Nazariy materiallarni bilish.	0 - 25
2.	Major, minor, xalq ladlari tovushqatorlari, intervallar, uchtovushliklar va septakkordlar hamda ularning aylanmalarini berilgan tovushdan va ko'rsatilgan tonallikda tuzish va kuylash	0 - 25
3.	Takt hissalarini qo'l harakatini ko'rsatib kuy misolini notaga qarab kuylash	0 - 25
4.	Tinglab aniqlash	0 - 18
Jami		93

Musiqa nazariyasi va solfedjio fani bo'yicha abiturintlardan musiqiy-nazariy bilimlarni aniqlash, nota asarlarini solfedjio qilib kuylash, musiqiy sulxni aniqlash, musiqiy asarning garmonik tuzilishini aniqlashda jami bo'lib abituriyentga 20 daqiqa vaqt ajratiladi.

VI. Ijodiy imtihonlar natijalarining baholash mezonlari

VI. 1. Cholg'u ijrochiligi va vokal xonandaligi

Baho	Baholash mezonlari	1-asar uchun ball	2-asar uchun ball	3-javob uchun ball
Cholg'u ijrochiligi				
a'lo	Asar ijrosi yorqin va maromiga yetkazilgan, texnik jihatdan mukammal va badiiy jihatdan ifodali.	<i>15-18</i>	<i>15-18</i>	<i>4-6</i>
	Og'zaki javobi to'laqonli.	<i>3</i>	<i>3</i>	<i>1-2</i>
yaxshi	Asar ijrosi bir oz kam yorqin bo'lib, badiiy jihatdan to'g'ri, ammo texnik jihatdan mukammal bo'lib, ayrim noaniqliklarga yo'l qo'yilgan.	<i>11-14</i>	<i>11-14</i>	<i>3-4</i>
	Og'zaki javobi to'liqsiz.	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>1-2</i>
qoniqarli	Cholg'uda ijro etish ko'nikmalari sust, nota matni noto'g'ri yodlangan.	<i>7-10</i>	<i>7-10</i>	<i>1-2</i>
	Og'zaki javobi to'liqsiz va ayrim noaniqliklari bilan.	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>0</i>
qoniqarsiz	Asar ijrosi yoddan emas, yoki cholg'uda ijro etish ko'nikmalari yetarli darajada rivojlanmagan.	<i>3-6</i>	<i>3-6</i>	<i>0-1</i>
	Og'zaki javobi sust yoki yo'qligi.	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Xonandalik mahorati				
a'lo	Asar ijrosi yorqin va maromiga yetkazilgan, intonatsion jihatdan aniq, toza va ifodali.	<i>15-18</i>	<i>15-18</i>	<i>4-6</i>

	Ogʻzaki javobi toʻlaqonli.	<i>3</i>	<i>3</i>	<i>1-2</i>
yaxshi	Asarni badiiy ijro etishda yorqinligi bir oz kamroq, texnik ijro jihatidan meʼyoriga yetmagan, ayrim noaniq intonatsiyalar mavjud.	<i>11-14</i>	<i>11-14</i>	<i>3-4</i>
	Ogʻzaki javobi toʻliqsiz.	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>1-2</i>
qoniqarli	Kuylash koʻnikmalari sust, ijrosi noaniq (falsh), tonallikda turmaslik, nota matni notoʻgʻri yodlangan.	<i>7-10</i>	<i>7-10</i>	<i>1-2</i>
	Ogʻzaki javobi toʻliqsiz va ayrim noaniqliklari bilan.	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>0</i>
qoniqarsiz	Asar ijrosi yoddan emas, intonatsiya falsh (musiqiy eshitish qobiliyati yoʻqligi) yoki ijro etib bera olmasligi.	<i>3-6</i>	<i>3-6</i>	<i>0-1</i>
	Ogʻzaki javobi sust yoki yoʻqligi.	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

VI. 2. Musiqa nazariyasi va solfedjio

№	Baholash mezon	1-vazifa	2-vazifa	3-vazifa	4-vazifa
aʻlo	Vazifaning toʻliq bajarilishi, intonatsiyasi aniq, toza, sof.	<i>20-25</i>	<i>20-25</i>	<i>20-25</i>	<i>15-18</i>
yaxshi	Vazifaning ayrim noaniqliklar bilan bajarilishi, intonatsiya ayrim joylarda aniq emasligi (falsh).	<i>15-19</i>	<i>15-19</i>	<i>15-19</i>	<i>11-14</i>
qoniqarli	Materialni sust bilishi, intonatsiya ayrim joylarda aniq emasligi (falsh), lekin javob berish jarayonida intilish va qiziqishlari mavjudligi.	<i>10-14</i>	<i>10-14</i>	<i>10-14</i>	<i>7-10</i>
qoniqarsiz	Materialni bilmasligi, intonatsiya aniq emasligi (falsh)	<i>0-5</i>	<i>0-9</i>	<i>0-9</i>	<i>0-6</i>

VII. Koʻzi ojiz abituriyentlarning kasbiy (ijodiy) imtihon natijalarini baholash mezon

Yuqorida taʼkidlanganidek, 5111100 - Musiqa taʼlimi yoʻnalishi boʻyicha oʻtkaziladigan ijodiy imtihon dasturiga koʻra shu yoʻnalishga oid boʻlgan cholgʻu asbobida asar ijro etish, qoʻshiq kuylash, musiqa nazariyasi va solfedjio fanlaridan abituriyentlarning bilim, mahorat va koʻnikmalarini aniqlash talablari kiritilgan.

Har bir koʻzi ojiz abituriyent ijodiy imtihon yakuni boʻyicha jami 5 baho toʻplash imkoniga ega. Toʻplanadigan baho predmetlar boʻyicha quyidagicha taqsimlanadi:

- a) cholgʻu ijrochiligi – 5 baho;
- b) qoʻshiq kuylash – 5 baho;

- s) musiqa savodxonligi – 5 baho;
 d) solfedjio – 5 baho.
 Abiturientning o‘rtacha bahosi qaydnomaga kiritiladi.

Ijodiy imtihon predmetlari bo‘yicha belgilangan ballar taqsimoti

Baho	Abiturientning bilim darajasi baholanishida quyidagilar e‘tiborga olinadi
5 (a‘lo)	Musiqiy ta‘lim bo‘yicha barcha dasturdagi belgilangan asarlar ifodali, to‘liq va mukammal, mahorat bilan ijro etilsa, ijodiy fikrlay olishi, qo‘shiq kuylash bo‘yicha 2 ta turli xarakterdagi va keng diapazondagi (ovoz kengligini va kuchini namoyish etish uchun) qo‘shiq ijro etilishi, cholg‘uda ijro tekis, ijro qoidalariga rioya qilib badiiy jihatdan mahorat bilan bajarilsa, berilgan dasturdagi vazifalarni nazariy va amaliy tomondan to‘g‘ri hamda to‘liq bajarilganligi, solfedjioni o‘qish va kuylash mahorati yuqori bo‘lsa.
4 (yaxshi)	Musiqiy ta‘lim bo‘yicha barcha dasturdagi belgilangan asarlar ifodali ijro etilsa. Cholg‘uda ijro tekis, ijro qoidalariga rioya qilishdan chekinsa, badiiy jihatdan mahorat bilan bajarilsa, berilgan dasturdagi vazifalarni nazariy va amaliy tomondan to‘g‘ri bajarilsa, solfedjioni o‘qish va kuylash mahorati yetarli bo‘lsa.
3 (qoniqarli)	Cholg‘uda ijro uchun tanlangan asarlar biroz sodda va bir xil turdagi (xarakterdagi) asarlar bo‘lsa, ijro badiiy jihatdan nisbatan sayozroq ijro etilsa, ijroda so‘zlar yoddan aytib berilmasa, kuy ohangda va badiiylikda xatoliklarga yo‘l qo‘yilsa.
2 (qoniqarsiz)	Cholg‘uda ijro qilingan asar matnidan chekinish, xatolarga yo‘l qo‘yilsa, badiiy tomonidan mazmunini yetkazib ijro eta olmasa, asar ijrosida matndan, sur‘atdan chiqib ketish va badiiy ijroda xatolikka yo‘l qo‘yilsa va ifodasiz ijro etilsa.

VII. Apellyatsiya komissiyasi tarkibi va uning faoliyatini tashkil etish

Abituriyentlar kasbiy (ijodiy) imtihon natijalari bo‘yicha universitet qabul komissiyasining apellyatsiyalar bilan ishlash hay‘atiga imtihon natijalari e‘lon qilingandan so‘ng 24 soat davomida yozma murojaat qilishlari mumkin. Murojaat faqat o‘zining to‘plagan ballari yuzasidan bo‘lsa, qabul qilinadi.

Apellyatsiya komissiyasi a‘zolari oliy ta‘lim muassasasi rektori buyrug‘i bilan tasdiqlanadi.

Cholg‘u ijrochiligi bo‘yicha to‘plagan ballari QAYDNOMASI

№	Cholg‘u ijrochiligi bo‘yicha ijro etiladigan asar janri va og‘zaki savol-javob mezon	Taqdim etilgan asar va uning ijro holati (yoziladi)	Ball taqsimoti	To‘plagan bali
1.	Yirik shakldagi asar (sonatina, sonata, variatsiya, konsert va bosh.)		0 - 18	
1a	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va bastakori to‘g‘risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo‘llangan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyati.		0 - 3	
2.	Polifoniya (Invensiya, fuga, prelyudiya va fuga, va bosh.) // o‘zbek xalq kuylari va bastakorlarning cholg‘u kuylari.		0 - 18	
2a	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va bastakori to‘g‘risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo‘llangan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyati		0 - 3	
4.	Musiqiy cholg‘ular tarixi va ularning xususiyatlari, cholg‘u musiqaning ijtimoiy hayotda tutgan o‘rni hamda ahamiyati to‘g‘risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo‘llangan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyati.		0 - 6	
Jami			48	

Imtihon komissiyasi:

Abiturient:

Abituriyent _____ning
Xonandalik mahorati bo'yicha taqdim etgan asarlari yuzasidan to'plagan ballari
QAYDNOMASI

№	Xonandalik bo'yicha ijro etiladigan asar janri va og'zaki savol-javob mezonlari	Taqdim etilgan asar va uning ijro holati (yoziladi)	Ball taqsimoti	To'plagan bali
1.	Maqom, an'anaviy xonandalik, o'zbek va chet el kompozitorlarining ariya, romans, estrada qo'shiqlari		0 - 18	
1a	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va kompozitor //bastakori to'g'risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo'llangan nutqning ifodaligi) va pedagogik mahorati		0 - 3	
2.	Umumiy o'rta ta'lim maktablarining 5-, 6-, 7- sinf "Musiqqa madaniyati" fani dasturidan o'rin olgan qo'shiqlardan namunalar		0 - 18	
2a	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va kompozitor //bastakori to'g'risidagi bilimlari nutqi (maxsus atamalar qo'llangan nutqning ifodaligi) va pedagogik mahorati		0 - 3	
4	Xonandalik tarixi, ularning ijtimoiy hayotda tutgan o'rnini va ahamiyati hamda o'zbek va chet el kompozitor (bastakor)lari to'g'risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo'llangan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyati.		0 - 6	
Jami			48	

Imtihon komissiyasi:

Abituriyent:

Abituriient _____ning
Musiq nazari si fanidan baholash mezonlari asosida to'plagan ballari
qaydnomasi

№	Musiq nazariyasi (solfedjio) vazifalar turlari	Topshirqlarga abiturient tomonidan berilgan javoblar (yoziladi)	Ballar taqsimoti	Abituriient to'plagan ballar
1.	Nazariy materiallarni bilish		0 - 25	
2.	Major, minor, xalq ladlari tovushqatorlari, intervallar, uchtovushliklar va septakkordlar hamda ularning aylanmalarini berilgan tovushdan va ko'rsatilgan tonallikda tuzish va kuylash		0 - 25	
3.	Takt hissalarini qo'l harakatini ko'rsatib kuy misolini notaga qarab kuylash		0 - 25	
4.	Tinglab aniqlash		0 - 18	
Jami			93	

Imtihon komissiyasi:

Abituriient: